

Un nou dăunător al pomilor fructiferi în Europa

Автор(и): Боряна Катинова, Централна лаборатория по карантина на растенията

Дата: 18.04.2016 Брой: 4/2016

***Aromia bungii* (Falderman)**

Sistematica: Coleoptera, Cerambycidae

Categorisire: Inclusă în Lista A1 EPPO (dăunători de carantină absenți din teritoriile țărilor membre EPPO – mai 2012) (EPPO, 2012).

Risc potențial:

Importul și circulația materialului de ambalaj din lemn în Comunitatea Europeană din țările unde specia este prezentă mărește riscul introducerii acesteia în țara noastră. În plus, Bulgaria are

caracteristici climatice similare cu țările în care se dezvoltă, oferind condiții favorabile pentru stabilirea sa. S-a stabilit că larvele se hrănesc atât pe pomi fructiferi, cât și pe puieti tineri. Larvele se dezvoltă 2–3 ani în trunchi – o caracteristică biologică care face ca acest dăunător să fie greu de detectat.

Potrivit EPPO, este foarte probabil ca specia să se poată stabili în Macaronezia (Insulele Canare, Azore, Madeira și Capul Verde), Portugalia, în regiunea mediteraneană (Maroc, Algeria, Tunisia, Spania, Franța, Italia, Slovenia, Croația, Albania, Grecia, Turcia, Cipru, Malta, Israel), precum și în țările de la Marea Neagră (Bulgaria, România, Republica Moldova, Ucraina, Georgia) și Marea Caspică (Azerbaidjan și Armenia).

Gazde:

Gazdele principale sunt specii din genul *Prunus*, în special piersicul (*P. persica*) și caisul (*P. armeniaca*), și într-o măsură mai mică prunul (*P. domestica*) și cireșul dulce (*P. avium*). Sunt atacate și rodia (*Punica granatum*), plopul alb (*Populus alba*), plopul alb chinezesc (*P. tomentosa*), măslinul (*Olea europaea*), curmalul virginian (*Diospyros virginiana*), etc.

Daune:

Larvele de *A. bungii* preferă pomii bătrâni în stare precară sau cei cu boli bacteriene sau fungice, dar pot ataca și pomi sănătoși sau ușor deteriorați. Încep să se hrănească la începutul sau la mijlocul lunii aprilie, cu un vârf din mai până în iunie. Săpă galerii (17–22 cm lungime) în trunchiuri și ramuri laterale mai mari. Preferă să se hrănească sub scoarță și albul lemnului, rar în inima lemnului, ceea ce duce la pierderea producției de fructe și slăbirea pomilor. Simptome foarte caracteristice care indică prezența larvelor sunt necrozele pe trunchi și excrementele acumulate în jurul pomului, precum și găurile mari de ieșire.

Morfologie:

Ouăle sunt mici, albicioase, având 6–7 mm, și sunt depuse în crăpăturile scoarței pomilor. Femelele depun de obicei ouă în trunchiul pomilor, la 30 cm deasupra suprafeței solului, dar s-au găsit ouă și în crăpături și răni pe ramuri mai mari și mai mici. Larvele sunt albe până la galben-închis. În stadii de dezvoltare mai avansate ating o dimensiune de 38–50 mm. Corpul lor este de culoare albicioasă, aparatul bucal este negru, pronotul este neregulat simetric cu nuanțe roșiatice – această trăsătură specifică face specia ușor de recunoscut în timpul identificării. Pupa este albicioasă și se găsește într-o „celulă” în inima lemnului pomului. Adulții sunt negri, lungi de 23–40 mm, cu elitre lucioase și o pată roșie (deși unele forme pot fi complet negre). Gândacii emit un miros specific care îi protejează de prădători.

Căi de pătrundere:

Pe distanțe lungi, dăunătorul poate fi transportat cu plante pentru plantare, plante întregi de tip bonsai, lemn și material de ambalaj din lemn din țările unde a fost detectat *A. bungii*. Importul de material vegetal din Asia este principalul motiv al răspândirii speciei – exact așa a fost introdusă în SUA și Marea Britanie.

Se consideră că *A. bungii* poate zbura doar pe distanțe scurte, în intervalul de 560–2500 m, similar cu *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky 1853). Cu toate acestea, deoarece este polifagă, nu este exclus să poată zbura pe distanțe mult mai mari. Cu toate acestea, răspândirea speciei prin zbor nu a fost încă confirmată.

Control:

Dăunătorul poate fi greu detectat în timpul inspecției vizuale a unui număr mare de plante pentru plantare, deși în unele dintre ele este posibil să se observe ouă depuse sau crăpături în scoarță rezultate din hrănirea larvelor. În plus, aceste plante sunt transportate în camioane frigorifice, ceea ce face dăunătorul mai puțin activ și chiar mai greu de observat.

Management:

Combaterea *Aromiei bungii* este dificilă, deoarece larvele pătrund rapid sub scoarța pomului, unde nu pot fi afectate de produse fitosanitare de contact și sunt protejate de potențialii prădători. Se pot aplica insecticide sistemic și neonicotinoide.

O altă metodă este tratarea termică a lemnului la 56 de grade timp de 30 de minute. Cu toate acestea, studiile recente indică faptul că această măsură nu este 100% eficientă. Se recomandă dezinfectarea lemnului folosind radiații neionizante (Standardul EPPO PM 10/8 (1)).

Cea mai sigură măsură este interzicerea introducerii plantelor și produselor vegetale din genurile *Prunus* și *Populus* în țările Uniunii Europene din zonele unde acest dăunător este prezent. Anexa III a Directivei 2000/29/EC conține o interdicție de import, dar se aplică numai plantelor din genul *Prunus* spp. cu frunze, în timp ce *Aromia bungii* poate ataca și plante în repaus vegetativ.

Este recomandabil ca, la detectarea dăunătorului, pomii să fie distruși.

Pot fi utilizați dușmani naturali și entomopatogeni sau nematode precum *Steinernema carpocapsae* (del Martinez de Altube et al., 2007).